

ELEMENTI OCJENJIVANJA I VREDNOVANJA U NASTAVI STRANIH JEZIKA

CILJEVI:

Cilj nastave stranih jezika je usmena i pisana komunikacijska kompetencija na stranom jeziku proširena s kulturološko-odgojnim elementima. Načini, postupci i elementi vrednovanja postignute razine kompetencija proizlaze iz nacionalnoga i predmetnoga kurikula, nastavnog plana i programa, strukovnoga kurikula, školskoga kurikula te Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja.

U Hotelijersko-turističkoj školi u Zagrebu se u redovnoj nastavi obavezno uče tri strana jezika od mogućih šest jezika. To su engleski, njemački, talijanski, francuski, španjolski i ruski jezik u različitim kombinacijama. Engleski i njemački se mogu učiti kao prvi jezik, engleski, talijanski i njemački kao drugi strani jezik, pri tome talijanski može biti i drugi i treći jezik dok se španjolski, ruski i francuski mogu učiti samo kao treći strani jezik. To dakako znači i različitu satnicu jezika kroz četiri godine školovanja. Zbog toga se i kriteriji razlikuju i razrađeni su po podaktivima, ali su na temelju članka 12 Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi te sjednici *Aktiva stranih jezika Hotelijersko-turističke škole u Zagrebu* definirani **ELEMENTI, NAČINI PRAĆENJA TE OPĆI KRITERIJI VREDNOVANJA I OCJENJIVANJA UČENIKA U NASTAVI STRANIH JEZIKA** kojima se utvrđuju načini, postupci i elementi praćenja, ocjenjivanja i provjeravanja odgojnoobrazovnih postignuća.

Pojam vrednovanje obuhvaća sustavno prikupljanje podataka u procesu učenja i postignutoj razini kompetencija: znanjima, vještinama, sposobnostima, samostalnosti i odgovornosti prema radu, a u skladu je s unaprijed definiranim i prihvaćenim načinima, postupcima i elementima čije su sastavnice praćenje, provjeravanje i ocjenjivanje.

Praćenje je sustavno uočavanje i bilježenje zapažanja o postignutoj razini kompetencija i postavljenim zadacima definiranim nacionalnim i predmetnim kurikulumom, nastavnim planom i programom te školskim kurikulumom.

Provjeravanje podrazumijeva procjenu postignute razine kompetencija u nastavnome predmetu ili području i drugim oblicima rada u školi tijekom školske godine.

Ocjenjivanje je pridavanje brojčane ili opisne vrijednosti rezultatima praćenja i provjeravanja učenikovog rada prema sastavnicama ocjenjivanja svakoga nastavnoga predmeta. Ocjene moraju biti transparentne, a nastavnikova je obaveza da učenike upozna s kriterijima praćenja i vrednovanja, da ocjenu javno priopći i objasni učeniku tijekom sata. Isto je tako potrebno da se učenika pohvali za uspješna postignuća, a u suprotnom da nastavnik ukaže na manjkavosti i preporuči kako da učenik svoja postignuća popravi.

Praćenje, provjeravanje i ocjenjivanje se moraju provoditi tijekom cijele školske godine. Učenik mora biti upoznat sa činjenicom da se svaka aktivnost može vrednovati i to mora biti integralni dio nastave, a ne izolirana aktivnost, pogotovo na početnom stupnju učenja. Potrebno je kontinuirano pratiti sve učenikove aktivnosti i na satu i kod kuće i učeniku što češće davati povratnu informaciju o njegovom napretku te upute za daljnji napredak i poboljšanje. Pri zaključivanju ocjena vrednuju se svi elementi, a zaključena ocjena ne mora biti aritmetička sredina postojećih ocjena. Za pozitivnu zaključnu ocjenu moraju svi elementi ocjenjivanja biti ocijenjeni pozitivno. Kod zaključivanja ocjene se uzimaju u obzir i pisane bilješke o učenikovom radu tijekom školske godine.

Kod učenika s individualiziranim pristupom i učenika s prilagođenim programom prvenstveno se uzima u obzir odnos prema radu, aktivno sudjelovanje na nastavi, a pritom treba paziti da ocjena pridonosi razvoju učenikova samopouzdanja i osjećaju napredovanja te da se učeniku pristupa individualno, poštujući njegove specifičnosti i u dogovoru sa stručnom službom škole.

Elementi ocjenjivanja :

- 1. Čitanje i slušanje s razumijevanjem**
- 2. Usmeno izražavanje**
- 3. Pisano izražavanje**
- 4. Uporaba jezika**

Čitanje i slušanje s razumijevanjem

U ovoj rubrici se ocjenjuje razumijevanje pisanih i zvučnih tekstova uz razne oblike provjere-primjerice pitanja alternativnog tipa, odgovaranje na pitanja, pitanja višvođenje bilješki i ostale vrste provjere globalnog i selektivnog razumijevanja. U ovu se rubriku upisuju i ocjene iz domaćih zadaća (ukoliko učenik tri puta nije napisao zadaća bude posebno kreativno i točno napisana, odlična ocjena mu se upisuje u ovu rubriku.

Usmeno izražavanje

Provjerava se mogućnost odgovaranja na pitanja, sudjelovanja u razgovoru, dijalozima, dramatizacijama, (sažetom) prepričavanju, izlaganju. Svaka aktivnost na sa produktivnoj razini daje nastavniku mogućnost vrednovanja, a učeniku mogućnost da dobije povratnu informaciju o svom napretku. Usmena provjera se može vršiti

Pisano izražavanje

U ovu rubriku upisuju se ocjene iz pismenih uradaka, sastavaka, eseja, prezentacija, uradaka kreativnoga karaktera i sl. Provjera se vrši nakon obrade neke leksičke ocjena nego broj pogrešaka i to u rubriku bilješke), kratkih vođenih sastava kroz odgovaranje na pitanja, prepričavanje zadanih natuknica, a sve u okviru pomoćne/orijentacijske elemente za strukturiranje teksta (npr. pitanja, natuknice, dijelove rečenica i sl.). Kao vještinu pisanoga izražavanja može se pratiti i vrednovati također jedan od obaveznih oblika provjere pisanoga izražavanja. Namijenjeni su provjeri razvijenosti vještine pisanja, a ne izdvojenom ispitivanju gramatike, leksičkog obzir i komunikacijsku funkciju pisanja. Esej odnosno sastav, ovisno o jezičnoj razini učenika, može biti nadopuna teksta, vođeni ili poluvođeni sastavak, pisanje se ocjenjuje kao na državnoj mat

Cjelovita pismena provjera znanja provodi se pred kraj obrazovnog razdoblja, a uključuje slušanje i/ili čitanje s razumijevanjem, provjeru leksika i gramatike na pismene provjere znanja ne moraju se provesti u tijeku jednog nastavnog sata već se mogu rasporediti na više školskih sati.

Domaće zadaće se zadaju redovito i potrebno ih je što redovitije pregledavati. Također treba provjeriti jesu li učenici razumjeli što je zadano za domaću zadaću, a Pisane provjere se na početku svakog polugodišta upisuju u vremenik pisanja pisanih provjera. Pisana provjera se učenicima najavi barem 7 dana prije njene provjere uputiti učenike kako da ga i samostalno dodatno provježbaju. Nakon toga se pisana provjera može ponoviti, ali ne smije proći manje od tjedan dana od dana kad su dobili i predznanjem učenika, a preporuča se da se ocjenjuje kao na državnoj maturi (maksimalni broj bodova je 20 pri čemu treba odijeliti sadržaj odnosno ostvareni bodova 10.)

Uporaba jezika

Usvojenost jezičnih struktura i leksika može se provjeravati kroz govorne aktivnosti i kraće kontrolne zadatke otvorenoga tipa. Pritom vrste zadataka (npr. povratna učenicima. Preporučuju se petominutni kontrolni zadaci nakon obrade i uvježbavanja nekoga odsječka gradiva, a nešto opsežniji kontrolni zadaci se mogu provoditi za pozitivnu ocjenu. Od 60-80% riješenosti testa bit će ocijenjeno ocjenom dobar, od 80%-90% riješenosti ocjenom vrlo dobar, a preko 90% ocjenom odličan.

Ovisno o njihovoj vrsti, usvojenost kulturnocivilizacijskih sadržaja može se provjeriti u obliku kvizova znanja, kraćih pisanih provjera i slično, ovisno o sadržaju.

Kod svih elemenata ocjenjivanja valja postupno uvoditi oblike samoprocjene i međusobne procjene učenika.

Opisno praćenje učenika

U rubriku za **opisno praćenje** učenika upisuje se opisna ocjena, odnosno cjelokupno praćenje učenikovih postignuća, znanja i vještina, učenikov napredak ili poteškoće predznanje kod učenika koji su učili jezik u osnovnoj školi, . U toj rubrici opisno se može pratiti redovitost pisanja domaćih uradaka, datum pisanja i broj postignutih usmene provjere ili se može opisati postignuće učenika u svim jezičnim vještinama nakon određenog vremena kontinuiranoga praćenja učenika. Vrlo je važno ne otkloniti ponašanje ili način rada.

Potrebno je kontinuirano pratiti učenikov napredak i pratiti ga formativno barem dva puta po polugodištu.

Opći i pojednostavljeni prikaz elemenata i mjerila vrednovanja

	ODLIČAN	VRLO DOBAR	DOBAR	DOVOLJAN	NEDOVOLJAN
Čitanje i slušanje s razumijevanjem	Razumije svako pitanje i usmena izlaganja u normalnom tempu. Razumije pisani i slušani tekst u potpunosti.	Razumije svako postavljeno pitanje i izlaganje u normalnom tempu i govoru. Ponekad je potrebno nešto ponoviti. Razumije pisani i slušani sadržaj u cijelosti , ali ne i svaku pojedinost.	Razumije gotovo svako postavljeno pitanje i izlaganje u normalnom tempu i govoru, ali je ponekad nužno ponoviti ili pojednostaviti neke dijelove rečenica. Pročitani tekst sadržajno razumije približno točno. Moguće je da nešto nije razumio, što će se u ponovljenom čitanju uz objašnjenje ključne riječi ili strukture ispraviti. Razumije odabirom pravilnog rješenja kod zadataka višestrukog izbora.	Ima teškoća u razumijevanju pitanja, izlaganja te pri čitanju teksta. Jedva shvaća uz objašnjenja i pojednostavljenja.	Ne razumije pitanja, izlaganje, pročitani tekst niti uz pojednostavljenja i veliku pomoć.

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Usmeno izražavanje</p>	<p>Učenik je aktivan u konverzaciji . Izražava se tečno i bez većih gramatičkih grešaka. Zna upotrijebiti pravu riječ i frazu na pravom mjestu, s pravilnim izgovorom i intonacijom. Usvojeni vokabular uspješno prenosi na nove situacije.</p>	<p>Učenik govori korektno, nesiguran u pojedinim elementima. Govori uz manje gramatičke greške ali one ne narušavaju razumijevanje. Ponekad upotrijebi neadekvatnu riječ ili frazu, koju može samostalno ispraviti, nakon skretanja pozornosti na istu.</p>	<p>Učenik se može sporazumijevati i pri tome se služi skromnim fondom riječi. Ima poteškoća u čitanju, izgovoru i intonaciji.</p>	<p>Učenik pravi ozbiljne greške u konverzaciji i izgovoru, rijetko nalazi odgovarajuće riječi i fraze. Rječnik mu je oskudan, govori sporo i s oklijevanjem.</p>	<p>Učenik se ne može samostalno izražavati u usmenom obliku. Jedva savladava najosnovniji vokabular. Loš izgovor onemogućava razumijevanje sadržaja.</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Pisano izražavanje</p>	<p>Učenik može pisano izraziti svoje misli samostalno i bez većih gramatičkih i pravopisnih grešaka. Po diktatu piše točno i bez većih pravopisnih grešaka.</p>	<p>Može pisano izraziti svoje misli samostalno s ponekom gramatičkom ili pravopisnom greškom.</p>	<p>Učenik ne može bez pomoći izraziti svoje misli pisanim putem. Pravi veće gramatičke i pravopisne greške.</p>	<p>Nije se sposoban samostalno pisano izražavati pa ga se mora voditi kroz pisani rad.</p>	<p>Nije se sposoban pisano izražavati niti uz pomoć nastavnika.</p>

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Uporaba jezika</p>	<p>Jezične zakonitosti temeljito poznaje i primjenjuje u govoru i pisano bez većih pogrešaka. Uočava odnose među gramatičkim kategorijama. U pisanim provjeravanjima rješivost mora biti iznad 90%.</p>	<p>Jezične zakonitosti temeljito poznaje, ali u primjeni u govoru i pisano ponekad pravi pogreške. Povremene pogreške može naknadno samostalno ispraviti. Rješivost u pisanim provjeravanjima mora biti iznad 75-80%, ovisno o stupnju.</p>	<p>Jezične zakonitosti i kategorije poznaje, ali čini puno pogrešaka u primjeni istih u govoru i pisano. Neke jednostavne strukture koristi uglavnom točno uz poneku pogrešku. Rješivost mora biti iznad 60% u pisanim provjerama.</p>	<p>Jezične zakonitosti i strukture slabije poznaje ili ih poznaje na razini prepoznavanja. U primjeni u govoru i pisano često griješi pa se teže zaključuje što želi reći. Rješivost u pisanim provjerama mora biti iznad 50%.</p>	<p>Jezične zakonitosti poznaje slabo ili nikako pa ih ne može primjenjivati. Rješivost ispod 50%.</p>
---	---	---	--	--	---

O svemu navedenome učenici su obaviješteni na uvodnom satu pojedinog stranog jezika.